

Advies 589 | Samenvatting

De klacht ziet op een nationale openbare prijsvraagprocedure voor een eventuele vervolgoopdracht voor het ontwerpen van een uitkijktoren. De Aanbestedingswet 2012 is in beginsel niet van toepassing op een nationale prijsvraagprocedure. Dat is slechts anders indien sprake is van een duidelijk grensoverschrijdend belang. Nu in deze zaak niet is gesteld dat sprake is van een duidelijk grensoverschrijdend belang, gaat de Commissie daar niet vanuit.

Daarmee is de Aanbestedingswet 2012 niet op deze nationale prijsvraagprocedure van toepassing. Nu deze nationale prijsvraagprocedure buiten de werkingssfeer van de Aanbestedingswet 2012 valt, kan de Commissie de klacht niet verder in behandeling nemen.

Commissie van Aanbestedingsexperts

Advies 589

1. Feiten

- 1.1. Aanbesteder heeft op 23 januari 2020 een nationale openbare prijsvraagprocedure aangekondigd voor een eventuele vervolgoopdracht voor het ontwerpen van een uitkijktoren.
- 1.2. In het document 'Ontwerpoperdracht (...) inschrijving en beoordeling' van 19 november 2019 is, onder meer, het volgende bepaald:

'1. Inleiding

[De Uitkijktoren] wordt op basis van co-creatie gerealiseerd. Blijvende betrokkenheid/ deelname van burgers, ondernemers en instellingen bij de realisatie van [het Project] is één van de resultaten van het project. Het project is opgedeeld in 5 fasen:

1. Fase 1: het verzamelen van de input van 'de stad' ('het verhaal van [de Stad]').
2. Fase 2: ontwerpfasie. Vertaling van de input uit fase 1 naar haalbare ontwerpen.
3. Fase 3: keuze van een ontwerp door de stad (alle inwoners van [Aanbesteder] die ene inbreng in fase 1 hebben gehad krijgen 1 stem).
4. Fase 4: financieringsfasie. Op basis van sponsoring en crowdfunding dient het totale projectbudget beschikbaar te komen. Voor de feitelijke realisatie van de toren en de thematische inrichting is naar verwachting € 700.000 benodigd. Van dit totale projectbudget van wordt € 330.000 gefinancierd door [Aanbesteder]. Er dient zodoende nog € 370.000 bij elkaar gebracht te worden.
5. Fase 5: realisatiefasie. Onder voorwaarde van financiering wordt het project in opdracht van [Aanbesteder] gerealiseerd.

(...)

3. Stappenplan

Het stappenplan is onderverdeeld in een indieningsfasie, beoordelingsfasie en besluitvormingsfasie. Hieronder zijn de stappen per fasie verder uitgewerkt.

3.1 Indieningsfasie (januari t/m april 2020)

Kandidaten/erkende architecten en ontwerpers worden in de gelegenheid gesteld zich in te schrijven voor een ontwerpschets van [de Uitkijktoren]. Publicatie gebeurt via de [website]. Op de [website] is een inschrijfformulier te vinden. Een ingevuld inschrijfformulier met bijlagen wordt via de website geüpload of per email ingezonden.

Inschrijven kan tot en met 30 maart 2020. Tot en met 31 januari 2020 kan men vragen stellen. Het is mogelijk dat na deze informatieronde aan de hand van vragen en antwoorden, onderdelen uit deze offerteaanvraag zullen worden aangepast.

Uiterlijk op vrijdag 14 februari 2020 zullen alle geanonimiseerde vragen en antwoorden uit de informatieronde schriftelijk in een 'Nota van Inlichtingen' worden

beantwoord. Deze aanvullingen en wijzigingen vormen een integraal onderdeel van de offerteaanvraag. (...)

De beste vijf ontwerpen, die ontvankelijk en compleet zijn en voldoen aan de minimale score (criteria zie paragraaf 3.3), verdienen een prijs van € 1.000,-.

Algemene indieningsvereisten

- Het is een uitkijktoren met op z'n minst een (kijk)hoogte tussen de 20 en 25 meter;
- De uitkijktoren is openbaar toegankelijk op elk moment van de dag;
- De uitkijktoren is voorzien op de aangewezen locatie (zie bijlage 3).
- De ontwerpschets van de uitkijktoren is digitaal aangeleverd en bevat:
 - een situatietekening;
 - een of meerdere aanzichten;
 - een of meerdere 3D beelden;
 - een of meerdere impressiebeelden op de locatie zelf
- Bij de ontwerpschets is een toelichting toegevoegd die ingaat op:
 - de vertaalslag verhalen naar het iconisch ontwerp;
 - de mogelijkheden voor thematische inrichting;
 - de vormgeving van het ontwerp;
 - de gebruikte materialen, fundering en veiligheid en gebruik.
- Bij de ontwerpschets is een realisatiebegroting (max. € 670.000 excl. BTW) toegevoegd en bevat in ieder geval, gespecificeerd de volgende onderdelen:
 - ontwerp- en voorbereidingskosten;
 - materiaalkosten;
 - installatiekosten;
 - bijkomende kosten.
- Bij de ontwerpschets is een onderhoudsplan toegevoegd (toepasbaarheid van de materialen gelet op specifieke omstandigheden locatie).
- De winnende inschrijver stelt zijn ontwerp rechtenvrij en kosteloos ter beschikking aan [Aanbesteder] ten behoeve van publicitaire activiteiten tijdens de financieringsfase en realisatiefase van [het Project].

3.2 Beoordelingsfase (mei 2020)

Beoordeling op ontvankelijkheid

Allereerst zal er een toetsing plaatsvinden op de compleetheid naar aanleiding van de aanvraag (indieningsvereiste). Niet tijdig ontvangen aanvragen worden niet inhoudelijk beoordeeld en worden als niet-ontvankelijke aanvragen buiten behandeling gesteld.

Inhoudelijke beoordeling

Alle complete, ontvankelijke inzendingen worden vervolgens inhoudelijk beoordeeld door de jury. (...) De juryleden geven per criterium een score aan ieder ingezonden ontwerp. De juryleden hanteren onderstaande lijst bij het toekennen van de cijfers.

(1) Zeer slecht, (2) slecht, (3) ruim onvoldoende, (4) onvoldoende, (5) net niet voldoende, (6) voldoende, (7) ruim voldoende, (8) goed, (9) zeer goed, (10) uitmuntend.

Beoordelingscriteria

De beoordeling vindt plaats aan de hand van een kwalitatieve onderbouwing, behorend bij betreffende ontwerpschets, op verschillende onderdelen.

Criterium 1: Iconisch ontwerp (50%) – minimale score 7,5

- A. Rode draad en iconisch: in de toelichting beschrijft en motiveert de inschrijver de vertaalslag van 'Het verhaal van de stad' (in de vorm van alle inzendingen door de burgers; zie bijlage 1) naar één sterk iconisch ontwerp (één of meerdere rode draden). Daarnaast gaat de inschrijver in op hoe iconisch het ontwerp is.

Onder ICONISCH verstaan wij:

- Beeldbepalend in zijn verschijningsvorm;
- Tot de verbeelding sprekend: het verhaal van de stad komt terug in het ontwerp van de toren;
- 'Representatief'/ symbolisch: de verschijningsvorm van de toren is een verwijzing naar het DNA en de kernwaarden van de stad'.

- B. Thematische inrichting: in de toren is een thematische presentatie 'de Band met het water' (zie bijlage 2). In deze fase hoeft de thematische inrichting nog niet concreet uitgewerkt te zijn. Wel is belangrijk dat er ruimte wordt gereserveerd in de uitkijktoren voor de thematische inrichting en de inschrijver de mogelijkheden van de thematische inrichting beschrijft en motiveert.

- C. Vormgeving: het totale ontwerp van de uitkijktoren mag een eigen herkenbare, in het oog springende vormgeving hebben (...). Er dient echter wel rekening gehouden te worden met de andere elementen in [het Gebied] en omgeving en DNA en de kernwaarden van [de stad].
(...)

De inschrijver motiveert de gemaakte keuzes.

Criterium 2: Technische vereisten (30%) – minimale score 6

- A. Materialisatie: de inschrijver motiveert welke materialen zijn toegepast (duurzaam en hufterproof; rekening houden met weers- en omgevingsfactoren zoals zout, water, zand en wind; onderhoudsvriendelijk; geen stroomvoorziening aanwezig).

- B. Fundering en constructie: de inschrijver doet een inschatting van het gewicht van de fundering en constructie en motiveert de keuze. Het werk moet dusdanig worden uitgevoerd dat de bestaande waterbouwkundige constructies niet worden verzwakt. In bijlage 4 is een geotechnisch onderzoek opgenomen dat inzicht geeft in de onderliggende bodemsamenstelling.

- C. Veiligheid en gebruik: de inschrijver beschrijft en motiveert op welke manier rekening is gehouden met veiligheid en gebruik van de uitkijktoren (rondom kunnen lopen op hoogte; toegankelijk voor groepen en mindervaliden (geen lift); geen belemmering voor de scheepvaart (rekening houden met eventuele verlichting etc.).

Criterium 3: Haalbaarheid (20%) – minimale score 6

- A. Budget: inschrijver beschrijft en motiveert dat het totaalontwerp redelijkerwijs past binnen een budget van € 670.000 excl. BTW all-in realisatiekosten (inclusief toegangspad met keermuren, fundering en thematische inrichting, incl. voorbereidingskosten, onvoorzien etc.).

- B. Materialen: inschrijver beschrijft en motiveert de geschiktheid van materialen in relatie tot de kosten van de materialen (inschatting).

Beoordelingssystematiek vergelijkende toets: puntentoekening, rangorde

Elk jurylid beoordeelt de ontwerpen en toelichting aan de hand van een beoordelingsformulier. Deze formulieren worden door de jury gezamenlijk besproken. De uiteindelijke scores komen tot stand op basis van een onderlinge vergelijking van de inschrijvers. Dit betekent dat de jury de inschrijvers ten opzichte van elkaar weegt. De scores worden bij elkaar opgeteld en de gemiddelde score wordt:

- bij criterium A: vermenigvuldigd met 5
- bij criterium B: vermenigvuldigd met 3
- bij criterium C: vermenigvuldigd met 2

De score wordt vervolgens gedeeld door 10.

Per criterium is een minimale score nodig om te zorgen dat er op elk onderdeel voldoende wordt gescoord. Daarnaast moet de totaalscore van een ingezonden ontwerp minimaal een 7,5 zijn. Voldoet een ontwerp niet aan deze minimale scoringscriteria, dan gaat het niet door naar de stemmingsfase. Uit de inzendingen die aan de minimale score criteria voldoen wordt een top 5 geselecteerd die doorgaat naar de stemmingsfase. Deze komen ook in aanmerking komt voor de ontwerprij.

3.3 Stemmingsfase (juni 2020)

Op basis van de criteriumscores worden de (maximaal) 5 best scorende ontwerpen ter kennisgeving voorgelegd aan [een orgaan van Aanbesteder].

De (maximaal 5) ontwerpen die doorgaan naar de stemmingsfase worden gepresenteerd op een aparte deelpagina van [de website]. Daarnaast worden de ontwerpen (in overleg met de inschrijvers) gepresenteerd tijdens een presentatiebijeenkomst.

De personen die in fase 1 van het project [Uitkijktoren] een bijdrage hebben geleverd aan het 'Verhaal van de stad' en woonachtig zijn [in het gebied van Aanbesteder] ontvangen een stemvoucher. Met deze stemvoucher kan per persoon, één stem uitgebracht worden op het (volgens deze persoon) beste ontwerp.

Het ontwerp met de meeste stemmen wint en maakt kans om daadwerkelijk gerealiseerd te worden. Indien er sprake is van een gelijk aantal stemmen, wint het ontwerp met de hoogste score uit de beoordelingsfase. Indien ook hier sprake is van een gelijke score, beslist het [orgaan van Aanbesteder] welk ontwerp wint.

3.4 Vervolgfases

Om [de Uitkijktoren] daadwerkelijk te kunnen realiseren dient nog een aantal vervolgfases succesvol doorlopen te worden. Het betreft de financieringsfase en de realisatiefase. Met name de financieringsfase is van belang: in deze fase dient door middel van crowdfunding en sponsoring het restant van het benodigde budget bijeen gebracht te worden. Indien de financieringsfase succesvol is doorlopen wordt de realisatie van het winnende ontwerp in opdracht en onder begeleiding van [Aanbesteder] verder voorbereid met de winnende inschrijver.

De realisatie van [de Uitkijktoren] zal vervolgens aanbesteed moeten worden. Ook moeten de benodigde vergunningen en toestemmingen voor realisatie verkregen worden.

Het [orgaan van Aanbesteder] besluit uiteindelijk of en onder welke condities er opdracht wordt gegeven voor de realisatie van [de Uitkijktoren].'

1.3. In de eerste Nota van Inlichtingen van maart 2020 zijn, onder meer, de volgende opmerkingen van de brancheorganisatie, vragen van potentiële inschrijvers en antwoorden van aanbesteder opgenomen:

1.3.1. Opmerking 1: 'Nationale Procedure

U heeft uw ontwerpopdracht vrijwillig openbaar aangekondigd op (...) en in tal van lokale media verwezen naar de aankondiging op deze website. Deze vrijwillige openbare aankondiging maakt dat er sprake is van een nationale aanbesteding. Voor de goede orde wil [de Brancheorganisatie] u erop attenderen dat u op grond van artikel 1.18 van de Aanbestedingswet verplicht bent uw nationale aanbesteding aan te kondigen op het nationale platform TenderNed. Zie in dit kader ook Advies #502 van de Commissie van Aanbestedingsexperts.'

Antwoord opmerking 1: 'Wij hebben de aankondiging gepubliceerd op TenderNed op 23 januari 2020.'

1.3.2. Opmerking 2: 'Prijsvraag of offerteaanvraag

In uw prijsvraag refereert u op verschillende wijzen naar uw uitvraag: enerzijds spreekt u van ontwerpopdracht en offerteaanvraag, anderzijds spreekt u van een ontwerpwedstrijd. Als [de Brancheorganisatie] de spelregels leest, doemt het beeld op van een ideeënprijsvraag, waarbij het vervolg na de prijsuitreiking nog ongewis is. [De Brancheorganisatie] roept u op meer eenduidigheid te verstrekken over de aard en intenties van de uitvraag. Is het primair de bedoeling om een paar inspirerende ontwerpen te verkrijgen tegen vergoeding van prijzengeld, waarbij het vervolg ongewis is? Of heeft u daadwerkelijk de intentie om een winnaar aan te wijzen, waarmee u wilt onderhandelen om tot een vervolgopdracht te komen. Indien dit laatste het geval is, dan graag een indicatie van de vervolgopdracht die [Aanbesteder] voor ogen heeft.'

Antwoord opmerking 2: 'Er is sprake van een ontwerpwedstrijd waarbij het de intentie is om een winnaar aan te wijzen. Voor deze winnaar is er sprake van een vervolgopdracht. Zoals beschreven op pagina 9 in de Ontwerpopdracht: Indien de financieringsfase succesvol is doorlopen wordt de realisatie van het winnende ontwerp in opdracht en onder begeleiding van [Aanbesteder] verder voorbereid met de winnende inschrijver. Over de opdrachtwaarde van deze vervolgopdracht moeten we nadere afspraken maken. Het aantal te besteden uren en tarief zullen marktconform zijn.'

1.3.3. Opmerking 3: 'Ontwerpschets

U vraagt om een 'ontwerpschets', voorzien van toelichting en realisatiebegroting. [De Brancheorganisatie] is van mening dat de indieningsvereisten niet voldoen aan het transparantiebeginsel. Als nader beschouwd wordt waaraan de ontwerpschets moet voldoen en op welke criteria de ontwerpschets beoordeeld wordt, wordt er niet gevraagd om een 'ontwerpschets', maar een uitgewerkt ontwerp (in terminologie van de Standaardtaakbeschrijving is er sprake van een uitwerkingsniveau van ten minste voorontwerp). [De Brancheorganisatie] is van mening dat een uitgewerkt ontwerp uitvragen binnen de gestelde voorwaarden volstrekt disproportioneel is. Daarover hierna meer. [De Brancheorganisatie] verzoekt u genoegte te nemen met een minder ver uitgewerkt ontwerpvoorstel en de eisen en beoordelingscriteria hierop aan te passen.'

Antwoord opmerking 3: 'Wij passen het gevraagde aan naar een ontwerpschets met uitwerkingsniveau voorontwerp.

De schaal van de schets laten wij vrij. U dient een schaal te kiezen waarbij u vindt dat uw ontwerp het beste tot zijn recht komt. Het formaat van de bijlagen is A1. U mag maximaal 2 bijlagen A1 indienen met een visuele uitwerking naar keuze, bijvoorbeeld in de vorm van:

- een situatietekening;
- één of meerdere aanzichten;
- één of meerdere 3D beelden;
- één of meerdere impressiebeelden

De ontwerper levert naast een ontwerpschets (op maximaal 2 A1) maximaal 3 A4'tjes in. De toelichting is als volgt onderverdeeld:

Maximaal 1 A4 over: de thematische inrichting: de manier waarop het verhaal van de stad en de band met het water in het ontwerp zijn verwerkt;

- Maximaal 1 A4 over: de vormgeving en het iconische aspect van het ontwerp;
- Maximaal 1 A4 over: een kostenindicatie (max. € 670.000 excl. BTW). Deze kostenindicatie bevat in ieder geval, gespecificeerd de volgende onderdelen:
 - ontwerp- en voorbereidingskosten;
 - materiaalkosten;
 - installatiekosten;
 - bijkomende kosten.'

1.3.4. Opmerking 4: 'Verkeerde procedure

[De Brancheorganisatie] is van mening dat de keuze voor een openbare ontwerpwedstrijd disproportioneel is.

Voorschrift 3.4A stelt dat een aanbestedende dienst per opdracht moet bezien welke procedure geschikt en proportioneel is. Daarbij moet hij in ieder geval acht slaan op de omvang van de opdracht, de transactiekosten en het aantal potentiële inschrijvers. Een gegarandeerde vervolgoopdracht is er niet, de 'onderhavige opdracht' moet volledig uitgevoerd worden als onderdeel van de inschrijving, waarbij slechts vijf architecten een vergoeding in de vorm van prijzengeld ontvangen. De overige bureaus staan met lege handen. Dat is in de ogen van [de Brancheorganisatie] pure kapitaalvernietiging. Volgens [de Brancheorganisatie] is het beter om te werken met een vorm van trechtering, waarbij het aantal architecten dat gevraagd wordt om een uitgewerkt ontwerp in te dienen beperkt wordt. Dat kan in de vorm van een niet-openbare procedure (ontwerpwedstrijd met voorselectie), dan wel een ontwerpwedstrijd in twee rondes (in eerste ronde slechts om een globale visie vragen, waaruit de jury de beste kiest die vervolgens uitgewerkt worden in de tweede ronde).'

Antwoord opmerking 4: 'Zie het antwoord op de vorige opmerkingen. Wij vragen in ronde 1 om een ontwerpschets. Deze ontwerpschets zal in ronde 2 met de winnaar verder worden uitgewerkt.'

1.3.5. Opmerking 5: 'Ontoereikende vergoeding

[De Brancheorganisatie] is van mening dat het geboden prijzengeld van € 1000 per winnaar volstrekt ontoereikend is, gezien het feitelijk vereiste uitwerkingsniveau van de 'ontwerpschets'. Architecten zijn al snel het tienvoudige kwijt. [De Brancheorganisatie] wil u in dit kader erop attenderen dat de Gids Proportionaliteit, voorschrift 3.8, u verplicht een redelijke inschrijfvergoeding te overwegen. [De Brancheorganisatie] roept u dringend op het prijzengeld te verhogen, dan wel het gevraagde uitwerkingsniveau van de 'ontwerpschets' te verlagen. In de huidige opzet van uw ontwerpwedstrijd, is er voor architecten geen droog brood te verdienen met deelname aan uw wedstrijd. U dreigt zo de professie van architect te marginaliseren tot dure hobby.'

Antwoord opmerking 5: 'Dit was zeker niet onze bedoeling. Wij verlagen het uitwerkingsniveau naar ontwerpschets.'

- 1.3.6. Vraag 23: 'De totale inspanning van ontwerper en technicus belopen een bedrag dat substantieel hoger is dan de te winnen prijs van € 1.000,00. Wanneer ik als ontwerper een constructiebedrijf raadpleeg om technische berekeningen en een projectbegroting te maken, kan een dergelijk bedrijf dan ook bij de verdere uitwerking en engineering worden betrokken (wanneer mijn ontwerp zou worden gekozen om uitgevoerd te worden)?'

Antwoord vraag 23: 'Daar kunnen wij in dit stadium nog geen uitspraken over doen.'

- 1.3.7. Vraag 24: 'Graag zouden we bijdragen aan dit mooie project, maar wel tegen een vergoeding die fair en realistisch is. Ik neem aan dat dit voor andere, zichzelf respecterende architecten ook geldt. We zouden u daarom willen vragen om een en ander te heroverwegen.'

Antwoord vraag 24: 'Ja. Zie de antwoorden op de opmerkingen van de [Brancheorganisatie].'

- 1.3.8. Vraag 25: 'Het prijsgeld van 1000 Euro lijkt erg weinig, gezien dat het ontwerp al bijna tot technische omschrijving moet zijn uitgewerkt om een realistische begroting, onderhoudsplan, etc. op te kunnen stellen. Kunt u de deelnemers hierin tegemoet komen?'

Antwoord vraag 25: 'Zie de eerder gemaakte opmerkingen met betrekking tot de ontwerpschets en ontoereikende vergoeding.'

- 1.3.9. Vraag 26: 'Kunnen wij er van uitgaan dat de prijs van €1000,- voor de beste 5 ontwerpen per ontwerp is en deze prijs excl. BTW is?'

Antwoord vraag 26: 'Ja. Deze prijs is exclusief BTW.'

- 1.4. Naar aanleiding van de eerste Nota van Inlichtingen heeft aanbesteder het document 'Ontwerpopdracht (...) inschrijving en beoordeling' aangepast. In het document 'Ontwerpopdracht (...) inschrijving en beoordeling' van maart 2020 is, onder meer, het volgende bepaald:

'1. Inleiding

[De Uitkijktoren] wordt op basis van co-creatie gerealiseerd. Blijvende betrokkenheid/ deelname van burgers, ondernemers en instellingen bij de realisatie van [het Project] is één van de resultaten van het project. Het project is opgedeeld in 5 fasen:

1. Fase 1: het verzamelen van de input van 'de stad' ('het verhaal van [de Stad]').
2. Fase 2: ontwerpfase. Vertaling van de input uit fase 1 naar haalbare ontwerpen.
3. Fase 3: keuze van een ontwerp door de stad (alle inwoners van de gemeente die ene inbreng in fase 1 hebben gehad krijgen 1 stem).
4. Fase 4: financieringsfase. Op basis van sponsoring en crowdfunding dient het totale projectbudget beschikbaar te komen. Voor de feitelijke realisatie van de toren en de thematische inrichting is naar verwachting € 700.000 benodigd. Van dit totale projectbudget van wordt € 330.000 gefinancierd door [Aanbesteder]. Er dient zodoende nog € 370.000 bij elkaar gebracht te worden.
5. Fase 5: realisatiefase. Onder voorwaarde van financiering wordt het project in opdracht van [Aanbesteder] gerealiseerd.

(...)

3. Stappenplan

(...)

3.1 Indieningsfase (januari t/m april 2020)

Kandidaten/erkende architecten en ontwerpers worden in de gelegenheid gesteld zich in te schrijven voor een ontwerpschets van [de Uitkijktoren]. Publicatie gebeurt via de [website]. Hier is een inschrijfformulier te vinden. Een ingevuld inschrijfformulier met bijlagen wordt via de website geüpload. Inschrijven kan tot en met 30 april 2020.

Tot en met 14 februari 2020 kon men vragen stellen. Na deze eerste informatieronde is de ontwerpopdracht aangepast. Uiterlijk op vrijdag 6 maart 2020 zullen we alle, geanonimiseerde vragen en antwoorden uit de eerste informatieronde schriftelijk, in een Nota van Inlichtingen, publiceren. De aanvullingen en wijzigingen vormen een integraal onderdeel van de ontwerpopdracht.

De gegeven antwoorden en gedane aanpassingen kunnen nieuwe vragen oproepen. Wij stellen daarom een tweede vragenronde in. Vragen kunnen tot en met 13 maart 2020 gesteld worden. De tweede Nota van Inlichtingen volgt dan op uiterlijk 20 maart 2020.

De beste vijf ontwerpschetsen, die ontvankelijk en compleet zijn en voldoen aan de minimale score (criteria zie paragraaf 3.2), verdienen een prijs van € 1.000.

Algemene indieningsvereisten

Ontwerpvereisten

- Het is een uitkijktoren met op z'n minst een (kijk)hoogte tussen de 20 en 25 meter;
- De uitkijktoren is openbaar toegankelijk op elk moment van de dag;
- De uitkijktoren is voorzien op de aangewezen locatie (zie bijlage 3).

Vormvereisten

De ontwerpschets van de uitkijktoren wordt digitaal aangeleverd (max. 10 Mb) en bevat maximaal 2 bijlagen formaat A1 met een visuele uitwerking naar keuze, bijvoorbeeld in de vorm van:

- een situatietekening;
- een of meerdere aanzichten;
- een of meerdere 3D beelden;
- een of meerdere impressiebeelden

De schaalgrootte bepaal je zelf.

Bij de ontwerpschets is een toelichting toegevoegd die ingaat op:

- de thematische inrichting: de manier waarop het verhaal van de stad en de band met het water in het ontwerp zijn verwerkt;
- de vormgeving en het iconische aspect van het ontwerp;

Beide toelichtingen zijn elk maximaal 1 A4 groot.

Bij de ontwerpschets is een kostenindicatie (max. € 670.000 excl. BTW) toegevoegd op maximaal 1 A4. Deze bevat in ieder geval, gespecificeerd de volgende onderdelen:

- ontwerp- en voorbereidingskosten;
- materiaalkosten;
- installatiekosten;
- bijkomende kosten.

Presentatievereisten

De ontwerpschets en de toelichtingen worden geanonimiseerd aangeleverd en beoordeeld. De tekst voor de toelichting moet worden opgemaakt in een gangbaar lettertype, zoals Arial of vergelijkbaar, met een minimale puntgrootte van 10. Vanwege de geanonimiseerde beoordeling dienen alle stukken opgenomen te zijn op blanco papier. De stukken mogen geen namen (zoals, maar niet uitsluitend, bedrijfs- of personeelsnamen) of logo's bevatten of andere (uiterlijke) kenmerken hebben (of verwijzingen) waaruit de identiteit van de inschrijver kan worden herleid. Wij dienen de inzending uiterlijk 30 april 2020 te hebben ontvangen.

Samenvattend:

De indiener levert uiterlijk 30 april 2020 een ontwerpschets aan van een uitkijktoren, op maximaal 2 pagina's formaat A1, vergezeld van 3 bijlagen met een toelichting op de ontwerpschets, op maximaal 1 pagina formaat A4:

- 1 Toelichting op de vormgeving en het iconische aspect van het ontwerp
- 2 Toelichting op de thematische inrichting: de manier waarop het verhaal van de stad en de band met het water in het ontwerp zijn verwerkt;
- 3 Kostenindicatie in relatie tot het beschikbare budget.

Voor alle stukken geldt dat de maker ervan onherkenbaar is.

3.2 Beoordelingsfase (mei 2020)

Beoordeling op ontvankelijkheid

Allereerst zal er een toetsing plaatsvinden van de inzending als het gaat om de indieningsvereisten:

-is de inzending op tijd ingediend?

-voldoet de inzending aan de gestelde algemene indieningsvereisten?

Niet tijdig ontvangen en/of incomplete inzendingen worden niet inhoudelijk beoordeeld. Zij worden als niet-ontvankelijke inzendingen buiten behandeling gesteld.

Inhoudelijke beoordeling

Alle complete, ontvankelijke inzendingen worden vervolgens inhoudelijk beoordeeld door de jury. Over de uitslag kan niet worden gecorrespondeerd.

Jury

Alle complete, ontvankelijke inzendingen worden vervolgens inhoudelijk beoordeeld door de jury. (...) De juryleden geven per criterium een score aan ieder ingezonden ontwerp. De juryleden hanteren onderstaande lijst bij het toekennen van de cijfers.

(1) Zeer slecht, (2) slecht, (3) ruim onvoldoende, (4) onvoldoende, (5) net niet voldoende, (6) voldoende, (7) ruim voldoende, (8) goed, (9) zeer goed, (10) uitmuntend.

Beoordelingscriteria

De beoordeling vindt plaats aan de hand van een kwalitatieve onderbouwing, behorend bij betreffende ontwerpschets, op verschillende onderdelen.

Criterium 1: Iconisch ontwerp (50%) – minimale score 7,5

- A. Rode draad: (...): in de toelichting beschrijft en motiveert de inschrijver de vertaalslag van 'Het verhaal van de stad' (in de vorm van alle inzendingen door

de burgers; zie bijlage 1) naar één sterk iconisch ontwerp (één of meerdere rode draden). Daarnaast gaat de inschrijver in op hoe iconisch het ontwerp is.

Onder ICONISCH verstaan wij:

- Beeldbepalend in zijn verschijningsvorm;
- Tot de verbeelding sprekend: het verhaal van de stad komt terug in het ontwerp van de toren;
- 'Representatief'/ symbolisch: de verschijningsvorm van de toren is een verwijzing naar het DNA en de kernwaarden van de stad'.

- **B. Thematische inrichting:** in de toren is een thematische presentatie 'de band met het water' (zie bijlage 2). In deze fase hoeft de thematische inrichting nog niet concreet uitgewerkt te zijn. Wel is belangrijk dat er ruimte wordt gereserveerd in de uitkijktoren voor de thematische inrichting en de inschrijver de mogelijkheden van de thematische inrichting beschrijft en motiveert.

- **C. Vormgeving:** het totale ontwerp van de uitkijktoren mag een eigen herkenbare, in het oog springende vormgeving hebben (...). Er dient echter wel rekening gehouden te worden met de andere elementen in [het Gebied] en omgeving en DNA en de kernwaarden van [de stad].

Criterium 2: Technische vereisten (30%) – minimale score 6

- **Materialisatie:** de inschrijver motiveert welke materialen zijn toegepast (duurzaam en hufterproof; rekening houden met weers- en omgevingsfactoren zoals zout, water, zand en wind; onderhoudsvriendelijk; geen stroomvoorziening aanwezig).

Criterium 3: Haalbaarheid (20%) – minimale score 6

- **Budget:** inschrijver beschrijft en motiveert dat het totaalontwerp redelijkerwijs past binnen een budget van € 670.000 excl. BTW all-in realisatiekosten

Beoordelingssystematiek vergelijkende toets: puntentoekening, rangorde

Elk jurylid beoordeelt de ontwerpen en toelichting aan de hand van een beoordelingsformulier. Deze formulieren worden door de jury gezamenlijk besproken. De uiteindelijke scores komen tot stand op basis van een onderlinge vergelijking van de inschrijvers. Dit betekent dat de jury de inschrijvers ten opzichte van elkaar weegt. De scores worden bij elkaar opgeteld en de gemiddelde score wordt:

- bij criterium 1: vermenigvuldigd met 5
- bij criterium 2: vermenigvuldigd met 3
- bij criterium 3: vermenigvuldigd met 2

De score wordt vervolgens gedeeld door 10.

Per criterium is een minimale score nodig om te zorgen dat er op elk onderdeel voldoende wordt gescoord. Daarnaast moet de totaalscore van een ingezonden ontwerp minimaal een 7,5 zijn. Voldoet een ontwerp niet aan deze minimale scoringscriteria, dan gaat het niet door naar de stemmingsfase. Uit de inzendingen die aan de minimale score criteria voldoen wordt een top 5 geselecteerd die doorgaat naar de stemmingsfase. Deze komen ook in aanmerking voor de ontwerprij.

3.3 Besluitvormingsfase (juni 2020)

Op basis van de criteriumscores wordt duidelijk welke (maximaal) 5 ontwerpschetsen het beste scoren. Deze ontwerpschetsen leggen we ter kennisneming voor aan [een orgaan van Aanbesteder].

Deze (maximaal 5) ontwerpschetsen leggen we ter stemming voor aan de deelnemers van fase 1 van het project [Uitkijktoren]. We presenteren de ontwerpschetsen op de [website]. Daarnaast presenteren we deze ontwerpschetsen (in overleg met de inschrijvers) tijdens een expositie en/of een presentatiebijeenkomst.

De personen die in fase 1 van het project [Uitkijktoren] een bijdrage hebben geleverd aan het 'Verhaal van de stad' en in [het gebied van Aanbesteder] wonen, mogen hun stem uitbrengen op een van de (maximaal) 5 ontwerpschetsen. Zij ontvangen hiervoor een digitale stemvoucher. Hiermee kan per persoon één stem uitgebracht worden op de ontwerpschets van haar of zijn keuze.

De ontwerpschets met de meeste stemmen wint de stemmingsronde. Indien er sprake is van een gelijk aantal stemmen, wint de ontwerpschets met de hoogste score uit de beoordelingsfase. Indien ook hier sprake is van een gelijke score, beslist het [orgaan van Aanbesteder] welke ontwerpschets wint.

3.4 Vervolgfases

Om [de Uitkijktoren] daadwerkelijk te kunnen realiseren dient nog een aantal vervolgfases succesvol doorlopen te worden. Het betreft de financieringsfase en de realisatiefase. Vooral de financieringsfase is van belang: in deze fase dient door middel van crowdfunding en sponsoring het restant van het benodigde budget bijeen gebracht te worden. Indien de financieringsfase succesvol is doorlopen, wordt de realisatie van het winnende ontwerp in opdracht en onder begeleiding van de [Aanbesteder] verder voorbereid met de winnende inschrijver. Hiervoor dienen planologische en aanbestedingsprocedures te worden doorlopen. Het [orgaan van Aanbesteder] besluit uiteindelijk of en onder welke condities er opdracht wordt gegeven voor de realisatie van [de Uitkijktoren].'

1.5. In de tweede Nota van Inlichtingen van 20 maart 2020 zijn, onder meer, de volgende vragen en antwoorden opgenomen:

1.5.1. Vraag 1: '[Brancheorganisatie] opmerking 3 t/m 5, als ook de vragen 23 t/m 25, wijzen u op de marginale vergoeding en het disproportionele uitwerkingsniveau in relatie tot de term 'ontwerpschets'. In de nota van inlichtingen spreekt u nav deze opmerkingen daarom van een ontwerpschets met uitwerkingsniveau voorontwerp. Dit impliceert dat de uitwerking een voorontwerp betreft en géén ontwerpschets (ofwel een schetsontwerp). Wilt u nader specificeren wat u verstaat onder een ontwerpschets met uitwerkingsniveau voorontwerp?'

Antwoord vraag 1: 'Wij hebben uitgelegd wat de inschrijvers moeten aanleveren. Misschien is de term voorontwerp minder passend. U levert een ontwerp aan. De schaal van het ontwerp laten wij vrij. U dient een schaal te kiezen waarvan u vindt dat uw ontwerp het beste tot zijn recht komt. Het formaat van de bijlagen is A1. U mag maximaal 2 bijlagen A1 indienen met een visuele uitwerking naar keuze, bijvoorbeeld in de vorm van:

- een situatietekening;
- één of meerdere aanzichten;
- één of meerdere 3D beelden;
- één of meerdere impressiebeelden

De ontwerper levert naast een ontwerpschets (op maximaal 2 A1) maximaal 3 A4'tjes in. De toelichting is als volgt onderverdeeld:

- Maximaal 1 A4 over: de thematische inrichting; de manier waarop het verhaal van de stad en de band met het water in het ontwerp zijn verwerkt;

- Maximaal 1 A4 over: de vormgeving en het iconische aspect van het ontwerp;
- Maximaal 1 A4 over: een kostenindicatie (max. € 670.000 excl. BTW). Deze kostenindicatie bevat in ieder geval, gespecificeerd de volgende onderdelen:
 - ontwerp- en voorbereidingskosten;
 - materiaalkosten;
 - installatiekosten;
 - bijkomende kosten.'

1.5.2. Vraag 2: 'In opmerking 5 wijst de Brancheorganisatie er op dat het feitelijke vereiste uitwerkingsniveau van de 'ontwerpschets' en de hiertegenover gestelde vergoeding volstrekt ontoereikend is. Het antwoord op opmerking 5 is dat u het uitwerkingsniveau verlaagd naar ontwerpschets. Dit spreekt het antwoord op opmerking 3 tegen waarin u het uitwerkingsniveau voorontwerp aanhoudt. Wij zouden graag zien dat u hier duidelijkheid in verschaft.'

Antwoord vraag 2: 'Zie het antwoord op vraag 1.'

1.6. Aanbesteder heeft op 26 maart 2020 de volgende e-mail aan potentiële inschrijvers gestuurd:

'We hebben besloten om [de Ontwerpwedstrijd] tijdelijk on hold te zetten.

Dit betekent dat we een pauze inlassen. Er is geen sprake van afstel, het gaat erom dat we even niks doen en afwachten. Want de komende tijd zal de (economische) impact van de coronapandemie blijken.

Vervolg

Tijdens deze adempauze zal hopelijk duidelijk worden waar we goed aan doen. Dan bekijken we hoe we het beste verder invulling kunnen geven aan de ontwerpwedstrijd voor [de Uitkijktoren].

Planning

Wanneer dit precies zal zijn, is nog niet nader bepaald. We kunnen dit nu niet goed inschatten. We houden je op de hoogte via onze site en via social media. We rekenen op je begrip.

Deelname

Alle informatie over de ontwerpwedstrijd blijft beschikbaar. Als je wilt, kun je nog steeds een ontwerp indienen. Je deelname aan de ontwerpwedstrijd is voor eigen rekening en op eigen risico.'

1.7. Op 30 april 2020 heeft aanbesteder een rectificatie gepubliceerd waarin de termijn voor ontvangst van projecten of deelnemingsaanvragen is verlengd tot en met 31 oktober 2020.

1.8. Aanbesteder heeft op 30 april 2020 tevens de volgende e-mail aan de potentiële inschrijvers gestuurd:

'We hebben besloten de inzendtermijn van deze ontwerpwedstrijd te verlengen. De nieuwe deadline is vastgesteld op 30 april 2021. De inzendingen die we tot nu toe hebben ontvangen, nemen we mee in de volgende fase: de ontwerpkeuze.

We hebben meer tijd nodig vanwege de coronacrisis. Het is belangrijk dat de crowdfunding kort op de selectie van het definitieve ontwerp voor [de Uitkijktoren] kan starten. We ontvangen tal van signalen die erop duiden dat er nu, ten

tijde van de coronacrisis, onvoldoende aandacht en enthousiasme is voor crowdfunding. Het is niet aannemelijk dat dit op korte termijn wel het geval is.

We hopen je hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Mocht je nog vragen of opmerkingen hebben, dan horen we dat graag.'

- 1.9. De brancheorganisatie heeft op 9 mei 2020 de volgende klacht per brief bij aanbesteder ingediend:

'De [Brancheorganisatie] heeft op 4 februari 2020 een zestal vragen ingediend voor de nota van inlichtingen in bovengenoemde ontwerpwedstrijd, die de [Aanbesteder] in januari aangekondigd heeft. De [Brancheorganisatie] is zeer positief dat u de moeite genomen heeft om deze vragen te beantwoorden. Zij is echter van mening dat haar voornaamste kritiek niet weggenomen is. De [Brancheorganisatie] blijft van mening dat u in uw uitvraag teveel van de deelnemers vraagt, gezien het geboden prijzengeld en de onzekerheid omtrent (de omvang van) een vervolgoopdracht. In de ogen van de [Brancheorganisatie] is het on gepast en disproportioneel om te vragen om een voorontwerp. Een 'schetsontwerp' met het uitwerkingsniveau van een voorontwerp is gewoon een voorontwerp, althans deelnemers zullen zich gedwongen voelen om een voorontwerp in te dienen. Als u om een schetsontwerp vraagt, moet u zich ervan vergewissen dat het gevraagde uitwerkingsniveau ook het niveau van een schetsontwerp is (en dus niet een voorontwerp).

Voorgaande is echter niet de voornaamste reden waarom de [Brancheorganisatie] zich genoodzaakt voelt om een klacht in te dienen. De [Brancheorganisatie] heeft tot tweemaal toe een email van u mogen ontvangen (van 26 maart en van 30 april 2020) waarin u uitstel van uw ontwerpwedstrijd heeft aangekondigd. Daarover heeft de [Brancheorganisatie] meerdere klachten van leden ontvangen. De [Brancheorganisatie] kan begrip opbrengen voor de eerste aangekondigde tijdelijke opschorting van uw ontwerpwedstrijd. De coronacrisis raakt ons allemaal en de [Brancheorganisatie] kan zich voorstellen dat u de noodzaak voelde om een tijdelijke time out in te lassen om te bezien wat de consequenties van de Coronacrisis voor uw ontwerpwedstrijd en het vervolg zijn. De tweede aankondiging kan echter niet op de sympathie van de [Brancheorganisatie] rekenen. De [Brancheorganisatie] is van mening dat het aangekondigde uitstel van een jaar (!) overtrokken, disproportioneel en in strijd met het gelijkheidsbeginsel is en wil daarover een klacht indienen. Hierna zal ik de bezwaren van de [Brancheorganisatie] tegen het uitstel toelichten:

De [Brancheorganisatie] is van mening dat u nadat u geldige inschrijvingen heeft ontvangen binnen de aanmelddeadline, u niet zomaar eenzijdig die deadline een jaar kunt opschuiven. Een uitstel van een jaar komt volgens de [Brancheorganisatie] neer op een heraanbesteding. Zoals u wellicht weet, vloeit uit de jurisprudentie voort dat u een aanbesteding niet zomaar kunt staken en de opdracht in ongewijzigde vorm later opnieuw kunt aanbesteden, wanneer u geldige inschrijvingen hebt op de gestaakte aanbesteding. Dit om het gelijkheidsbeginsel te borgen. Architecten die wel op tijd een inschrijving gedaan hebben worden nu geconfronteerd met het feit dat concurrentie opnieuw en ruimer opengesteld wordt. Dat is geen faire wedstrijd.

In uw communicatie van 26 maart had u aangegeven dat het uitstel tijdelijk was en dat gegadigden gewoon hun inzending mochten blijven indienen. Op basis van deze communicatie mochten de deelnemers in alle redelijkheid aannemen dat de opschorting van de prijsvraag beperkt zou zijn en zeker niet op een jaar zou uitkomen. Dat gewekte vertrouwen wordt nu door u geschonden. De [Brancheorganisatie] betwijfelt dat architecten de effort om een geldige inschrijving te doen op

dat moment gemaakt hadden als ze wisten dat de inzendtermijn pas op 30 april 2020 [*bedoeld zal zijn: 2021, Commissie*] sluit.

De [Brancheorganisatie] is van mening dat het aangekondigde uitstel van de ontwerpwedstrijd met een jaar evident disproportioneel uitpakt. Deelnemers die al de nodige tijd, geld en energie geïnvesteerd hebben om tijdig een inschrijving te doen, worden nu geconfronteerd met het feit dat concurrentie opnieuw, dan wel veel ruimer opengesteld wordt, dat ze gezien het gewenste exclusieve gebruiksrecht ruim een jaar niet mogen communiceren over hun ingezonden ontwerp of deze anderszins kunnen gebruiken en dat het ongewis is of de ontwerprijsvraag naar een jaar daadwerkelijk doorgang zal vinden. Van uitstel komt vaak afstel. Gezien deze consequenties, verwacht de [Brancheorganisatie] een motivatie met zwaarwegende redenen waarom uitstel van de ontwerpwedstrijd noodzakelijk is. Van zwaarwegende redenen lijkt echter geen sprake te zijn. De [Brancheorganisatie] begrijpt dat de Coronacrisis gevolgen kan hebben voor de aangekondigde crowdfunding na de ontwerpwedstrijd. De [Brancheorganisatie] deelt echter niet uw mening dat de hele ontwerpwedstijd dan maar met een jaar uitgesteld moet worden. Volgens de [Brancheorganisatie] is het prima mogelijk om de ontwerpwedstrijd gewoon door te zetten en af te ronden en vervolgens dan de gewenste pas op de plaats te maken alvorens de volgende fase van het project van start gaat.

De [Brancheorganisatie] hoopt dat u in deze klacht aanleiding ziet om het aangekondigde uitstel van uw ontwerpwedstrijd met een jaar te heroverwegen. Indien u vasthoudt aan het uitstel in de huidige vorm overweegt de [Brancheorganisatie] een klachtprocedure bij de Commissie van Aanbestedingsexperts.

(...)

De [Brancheorganisatie] spreekt haar wens uit uw ontwerprijsvraag zo spoedig mogelijk alsnog doorgang vindt en tot een prachtig resultaat voor alle betrokkenen leidt..'

- 1.10. Op 28 mei 2020 heeft aanbesteder een rectificatie gepubliceerd waarin de termijn voor ontvangst van projecten of deelnemingsaanvragen is verlengd tot en met 30 april 2020.
- 1.11. Aanbesteder heeft per brief van 16 juni 2020, verzonden op 22 juni 2020, als volgt op de klacht van de brancheorganisatie gereageerd:

'Op 11 mei 2020 ontvingen wij uw klacht over [de Ontwerpwedstrijd].

Een ieder heeft het recht om over de wijze waarop een bestuursorgaan zich in een bepaalde aangelegenheid jegens hem of een ander heeft gedragen, een klacht in te dienen bij dat bestuursorgaan (artikel 9:1 Awb). In uw klaagschrift geeft u aan meerdere klachten van leden te hebben ontvangen. Het is ons niet duidelijk welke leden dit zijn en of zij deelnemen aan [de Ontwerpwedstrijd].

Zoals aangegeven in de ontvangstbevestiging d.d. 14 mei 2020, is uw klacht behandeld (...) volgens de procedure van afdeling 9.2 van de Algemene wet bestuursrecht, verder uitgewerkt in de '[Interne klachtenregeling Aanbesteder]'

Hoorzitting

In uw mail van 26 mei 2020 heeft u aangegeven af te zien van het recht om te worden gehoord (artikel 9:10 Awb). Dit om de klachtafhandeling niet onnodig te vertragen en omdat u van mening bent dat u uw klacht voldoende onderbouwd heeft in uw klaagschrift.

Klachtonderdelen

Uit uw klaagschrift hebben wij de volgende klachtonderdelen op kunnen maken.

1. Het opschorten van [De Ontwerpwedstrijd] met een jaar is overtrokken, disproportioneel en in strijd met het gelijkheidsbeginsel. Er is geen sprake van een faire wedstrijd.
2. Er is niet goed gecommuniceerd. In de mail van 26 maart 2020 is aangegeven dat het uitstel tijdelijk was en dat gegadigden hun inzending mochten blijven indienen. Deelnemers mochten op basis daarvan aannemen dat de opschorting beperkt zou zijn en zeker niet op een jaar zou uitkomen.

Wat ging er aan vooraf?

Op 23 januari 2020 is [de Ontwerpwedstrijd] opengesteld. Belangstellenden hadden tot en met 14 februari 2020 de gelegenheid om vragen te stellen. We hebben veel vragen en opmerkingen ontvangen. De antwoorden hebben we verzameld in een Nota van Inlichtingen. Ook door de [Brancheorganisatie] zijn vragen gesteld. Die zijn meegenomen in de Nota van Inlichtingen. De gedane aanpassingen in zowel de ontwerpvereisten als de beoordelingscriteria zijn verwerkt in een geactualiseerde ontwerpopdracht. In uw brief geeft u aan dat de voornaamste kritiek wat u betreft daarmee niet is weggenomen. Dat vinden wij jammer. Wij hebben namelijk geen reactie meer van u ontvangen nadat wij de opdracht hebben aangepast. Wij gingen er daardoor vanuit dat de [Brancheorganisatie] akkoord was na de geactualiseerde ontwerpopdracht.

Op 16 maart 2020 ging Nederland als gevolg van COVID-19 in een intelligente lockdown. Het is duidelijk dat de coronapandemie niet alleen gevolgen voor heeft voor de volksgezondheid maar ook een grote economische impact heeft. Op 24 maart 2020 heeft ons college daarom besloten om [de Ontwerpwedstrijd] 'on hold' te zetten. Ons college wilde nagaan of en zo ja hoe we onder de omstandigheden van een coronacrisis door konden gaan met de ontwerpwedstrijd zoals gepland.

Op 26 maart 2020 hebben wij degenen die bij ons bekend waren een mail gestuurd over het on hold zetten van de ontwerpwedstrijd. Ook is dit gecommuniceerd via de website en social media van [het project] en [Aanbesteder] .

Uiteindelijk heeft [een orgaan van Aanbesteder] op 28 april 2020 besloten om de uiterste inzenddatum van de ontwerpwedstrijd te wijzigen van 30 april 2020 in 30 april 2021.

Hiervoor zijn de volgende argumenten:

- Het is in deze tijd van steunmaatregelen van de rijksoverheid voor ondernemers niet gepast om volgens plan door te gaan met de ontwerpwedstrijd. De (economische) omstandigheden zijn ongunstig. Het zou tevens jammer zijn als er door de coronacrisis minder wedstrijddeelnemers zouden zijn. In zijn interview met [de regionale Omroep] heeft [een medewerker van Aanbesteder] ook genoemd dat ontwerpers wellicht ook thuis moeten werken en daar niet over dezelfde (technische) faciliteiten kunnen beschikken als op kantoor.
- De timing van de ontwerpwedstrijd is vanwege de coronacrisis ongelukkig want de crowdfunding die kort na de ontwerpwedstrijd zal plaatsvinden, zal bemoeilijkt worden door de nadelige economische gevolgen van de coronacrisis. De [Aanbesteder] en [leden van een denktank voor het project] ontvangen signalen dat er momenteel onvoldoende aandacht en enthousiasme is voor crowdfunding. We hebben het over een bedrag van € 370.000 dat bijeen gebracht moet worden door publieksacties, subsidies en sponsorbijdragen uit het bedrijfsleven. De crowdfunding stond gepland na de zomer 2020.

- Er is tot nu toe veel enthousiasme voor [de Uitkijktoren]. In tijden van grote zorgen en onzekerheid willen wij niet dat wij kritiek krijgen op ons gedrag om vol enthousiasme door te gaan met de ontwerpwedstrijd terwijl veel ondernemers het moeilijk hebben.

Op 30 april 2020 hebben wij degenen die bij ons bekend waren gemaild over het verlengen van de inzendtermijn. Daarnaast hebben wij hierover gecommuniceerd via de website en social media. Naar aanleiding hiervan zijn artikelen verschenen in de lokale media (o.a. het hierboven genoemde interview met [de Regionale Omroep]).

Klachtonderdeel 1: opschorten met een jaar

Wij hebben de inzendstermijn met een jaar verlengd. Hiervoor hebben wij goede argumenten die wij hiervoor benoemd hebben. U vindt dit disproportioneel en in strijd met het gelijkheidsbeginsel. Wij delen uw mening niet. Iedereen mag tot 30 april 2021 een ontwerp indienen en deelnemers die reeds een ontwerp hebben ingediend, kunnen hun ontwerp zo laten of krijgen de tijd om hun ontwerp zo laten of hebben de tijd om alsnog wijzigingen aan te brengen. Van onevenredigheid is geen sprake.

U geeft aan dat van uitstel vaak afstel komt. Wij begrijpen uw angst daarvoor. Dat is echter niet onze intentie. Wij willen graag een [Uitkijktoren] voor [Aanbesteder] realiseren. Wij wijzen u daarbij nog op het volgende. In [de Ontwerpopdracht] (inschrijving en beoordeling) is aangegeven dat [een orgaan van Aanbesteder] uiteindelijk besluit of en onder welke condities er opdracht wordt gegeven voor de realisatie van [de Uitkijktoren]. De financieringsfase (crowdfunding en sponsoring) moet immers ook succesvol zijn doorlopen om realisatie mogelijk te maken. Wij zijn van mening dat crowdfunding de meeste kans van slagen heeft als kort daarvoor een winnend ontwerp gekozen is. Als het winnend ontwerp eerst een half jaar of langer op de plank ligt en er dan gestart wordt met crowdfunding, achten wij minder kans van slagen te hebben.

Wij achten uw klacht op dit onderdeel ongegrond. Van disproportionaliteit en strijd met het gelijkheidsbeginsel is geen sprake. Wij zijn op grond van goede argumenten tot de conclusie gekomen dat het goed is om de inleverdatum van de ontwerpwedstrijd met een jaar te verlengen.

Een verlenging van een jaar kan men naar onze mening niet gelijk stellen met een heraanbesteding. Immers er heeft nu geen selectie plaats, we wijzen nu geen inschrijvers af. Ook is er geen sprake van schending van het gelijkheidsbeginsel want alle deelnemers krijgen nog tot 30 april 2021 de tijd om, indien gewenst, alsnog wijzigingen aan te brengen.

Daarbij merken wij nog op dat volgens jurisprudentie wij in beginsel niet verplicht zijn tot het sluiten van een overeenkomst. Dit brengt mee dat een aanbestedende dienst in ieder stadium van de procedure kan afzien van opdrachtverlening. Dit op grond van het Croce Amica-arrest van het Europese Hof van Justitie van 11 december 2014.

Klachtonderdeel 2: geen goede communicatie

Op 26 maart en 30 april 2020 bent u per mail door [de denktank van het project] geïnformeerd over de stand van zaken. Zoals aangegeven is dit ook steeds gecommuniceerd via de website en social media van [de Uitkijktoren]. In de eerste mail is aangegeven dat de wedstrijd tijdelijk on hold zou worden gezet. Ons college moest zich op dat moment nog inhoudelijk beraden hoe de wedstrijd verder invulling gegeven zou worden. In de tweede mail is aangegeven dat de inzendtermijn met een jaar verlengd zou worden. Dit besluit was toen genomen door

[een orgaan van Aanbesteder]. Op 16 maart 2020 was de intelligente lockdown ingegaan. Wij konden op 24 maart 2020 nog niet overzien waar we goed aan zouden doen. Daarna is alles op een rijtje gezet en zijn we op 28 april 2020 tot de weloverwogen beslissing gekomen om de wedstrijd een jaar uit te stellen. Dat volgens u deelnemers op basis van de mail van 26 maart 2020 mochten aannemen dat de opschorting beperkt zou zijn en zeker niet op een jaar zou uitkomen, valt uit de die mail niet op te maken.

Wij zijn van mening dat u en de deelnemers steeds en volledig geïnformeerd zijn. Wij achten uw klacht op dit punt dan ook ongegrond.

Conclusie

Zoals aangegeven zijn wij van mening dat zowel klachtonderdeel één als klachtonderdeel twee ongegrond zijn. Wij vinden dat wij ons jegens u, of uw leden, niet onbehoorlijk hebben gedragen. Wij houden vast aan ons besluit om de inzendtermijn van [de Ontwerpwedstrijd] te verlengen tot 30 april 2021.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en beschouwen uw klacht als afgehandeld. Wanneer u het niet eens bent met de manier waarop uw klacht is afgehandeld, kunt u zich wenden tot [de regionale Ombudsman], [adres]'

2. Beschrijving klacht

2.1. Klachtonderdeel 1

De verlenging van de uiterste termijn voor inschrijving met een jaar wegens de gevolgen van de coronacrisis op de uiterste dag voor inschrijving nadat enkele inschrijvingen zijn ontvangen is disproportioneel en in strijd met de beginselen van gelijke behandeling ten transparantie.

2.2. Klachtonderdeel 2

Het is disproportioneel in een openbare procedure een ontwerpschets te vragen, die qua uitwerking neerkomt op het uitwerkingsniveau van een voorontwerp. Ook is een "prijs" van € 1.000 voor de winnaars geen redelijke vergoeding in de zin van Voorschrift 3.8 Gids Proportionaliteit.

3. Onderbouwing klacht

3.1. Klachtonderdeel 1

De brancheorganisatie stelt dat de eenzijdige verlenging van de uiterste datum voor indiening van de inschrijvingen op die dag, nadat er reeds geldige inschrijvingen ontvangen waren (dat bevestigt aanbesteder zelf in haar e-mail van 30 april 2020, zie 1.8 hiervoor), neerkomt op een wezenlijke wijziging van de opdracht. De verlenging acht zij in strijd met het gelijkheidsbeginsel. Naar haar mening is deze verlenging qua impact gelijk te stellen met een stopzetting, gevolgd door een heraanbesteding. Volgens de brancheorganisatie handelt aanbesteder bovendien niet transparant; op basis van eerdere communicatie hadden inschrijvers niet beducht hoeven zijn op een verlenging van de inschrijftermijn met een jaar. Die verlenging pakt bovendien disproportioneel uit voor inschrijvers. De aanbesteder wentelt de gevolgen van de coronacrisis eenzijdig af op de deelnemers aan haar prijsvraag. De brancheorganisatie verwijst naar haar klacht van 9 mei 2020 in 1.9 hiervoor.

3.2. Klachtonderdeel 2

- 3.2.1. De brancheorganisatie is positief dat aanbestedder in de Nota van Inlichtingen expliciet ingaat op de haar vragen. De kern van het probleem wordt echter niet opgelost. Aanbestedder vraagt nog steeds teveel. Een 'schetsontwerp' of ontwerp-schets met het uitwerkingsniveau van een voorontwerp is gewoon een voorontwerp, althans deelnemers zullen zich gedwongen voelen om een voorontwerp in te dienen. Als aanbestedder om een schetsontwerp vraagt, moet hij zich ervan vergewissen dat het gevraagde uitwerkingsniveau ook het feitelijk niveau van een schetsontwerp is (en dus niet een voorontwerp). Volgens de brancheorganisatie kan met een globaal schetsontwerp niet sluitend worden aangetoond dat het ontwerp binnen budget gerealiseerd kan worden. Dat vraagt om een gedetailleerder uitwerkingsniveau, anders is de foutmarge te groot.
- 3.2.2. Ook is een "prijs" van € 1.000 voor de winnaars volgens de brancheorganisatie geen redelijke vergoeding in de zin van Voorschrift 3.8 Gids Proportionaliteit. In dat kader merkt de brancheorganisatie op dat de daadwerkelijke inschrijfkosten een veelvoud bedragen en dat er geen garanties zijn ten aanzien van een opdracht.

4. **Reactie aanbestedder**

Voor zijn reactie op de klacht verwijst aanbestedder naar zijn antwoorden in de eerste Nota van Inlichtingen en naar zijn reactie van 22 juni 2020 op de klachtbrief van de brancheorganisatie van 9 mei 2020 (zie 1.3 en 1.11 hiervoor).

5. **Beoordeling**

- 5.1. De Commissie stelt vast dat aanbestedder op 23 januari 2020 een nationale openbare prijsvraagprocedure heeft aangekondigd voor een eventuele vervolgoopdracht voor het ontwerpen van een uitkijktoren.
- 5.2. De Commissie stelt voorop dat zij op grond van artikel 1, onder c, en artikel 2, tweede lid, onder b, van haar Reglement niet bindende adviezen geeft over handelen of nalaten van aanbestedende diensten voor zover dat handelen of nalaten binnen de werkingssfeer van de Aanbestedingswet 2012 valt.
- 5.3. De Commissie stelt vast dat de Aanbestedingswet 2012 weliswaar van toepassing is op een Europese prijsvraagprocedure, maar niet op een nationale prijsvraagprocedure. De Commissie heeft in Deel 1 van de Aanbestedingswet 2012 geen aanknopingspunten voor het tegendeel gevonden.
- 5.4. Zo zijn afdeling 1.2.1 ("Algemene bepaling voor het sluiten van schriftelijke overeenkomsten onder bezwarende titel voor het verrichten van werken, leveringen of diensten"), afdeling 1.2.3 ("Uitgangspunten bij nationale aanbestedingen") en hoofdstuk 1.3 ("Administratieve voorschriften bij aanbestedingen") van de Aanbestedingswet 2012 niet van toepassing op een nationale prijsvraagprocedure nu de prijsvraag – anders dan in de bepalingen van afdeling 1.2.2 ("Beginselen bij Europese aanbestedingen") – in die afdelingen niet wordt genoemd.
- 5.5. Afdeling 1.2.2 "Beginselen bij Europese aanbestedingen" is slechts van toepassing op een prijsvraagprocedure – naast het in artikel 1.7, sub a Aw 2012 geregelde geval dat de procedure onder het toepassingsbereik van deel 2, deel 2a of deel 3 valt – indien sprake is van een duidelijk grensoverschrijdend belang (zie

artikel 1.7, aanhef en sub b Aw 2012. Nu in deze zaak niet is gesteld dat sprake is van een duidelijk grensoverschrijdend belang, gaat de Commissie daar niet vanuit. Daarmee is de Aanbestedingswet 2012 niet op deze nationale prijsvraagprocedure van toepassing.

- 5.6. Nu de nationale prijsvraagprocedure niet binnen de werkingssfeer van de Aanbestedingswet 2012 valt, kan de Commissie de klacht niet verder in behandeling nemen.

6. Advies

De Commissie kan de klacht niet verder in behandeling nemen.

Den Haag, 19 november 2020

Prof.mr. C.E.C. Jansen
Voorzitter

Mr. A.C.M Fischer-Braams
Vice-voorzitter

Mr. drs. T.H. Chen
Commissielid